

|                              |                      |
|------------------------------|----------------------|
| Väljaandja:                  | Keskkonnaminister    |
| Akti liik:                   | määrus               |
| Teksti liik:                 | algtekst-terviktekst |
| Redaktsiooni jõustumise kp:  | 28.11.2016           |
| Redaktsiooni kehtivuse lõpp: | Hetkel kehtiv        |
| Avaldamismärge:              | RT I, 25.11.2016, 10 |

## Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti kiirgusohutusalase koolitamise nõuded

Vastu võetud 24.11.2016 nr 57

Määrus kehtestatakse [kiirgusseaduse](#) § 46 lõike 4 ja § 48 lõike 2 alusel.

### § 1. Kiirgusohutusalase koolitamise liigid

(1) Kiirgusohutusalase koolitamise liigid on:

- 1) juhendamine;
- 2) esmane koolitus;
- 3) täienduskoolitus.

(2) Juhendamine on kiirgustöötaja teavitamine tervisele ohutu töökeskkonna ja seadmete ohutu kasutamise tagamiseks. Juhendamine võib olla esmane, korduv või täiendav.

(3) Esmane koolitus käesoleva määruse tähenduses on kiirguskaitse põhialuseid käsitlev koolitus, mille kiirgustöötaja või kiirgusohutuse spetsialist läbib kuue kuu jooksul alates tööle asumisest.

(4) Täienduskoolitus käesoleva määruse tähenduses on perioodiline koolitus kiirgustöötajate ja kiirgusohutuse spetsialistide kiirgusohutusalaste teadmiste ja oskuste suurendamiseks.

### § 2. Kiirgustöötaja juhendamine

(1) Enne kiirgustööle asumist saab kiirgustöötaja esmase juhendamise.

(2) Korduv juhendamine toimub mõõduka ja suure ohuga kiirgustegevuse korral üks kord aastas.

(3) Täiendav juhendamine korraldatakse kiirgustegevusloa omaja algatusel või kiirgustegevusloa andja või kiirgusohutuse spetsialisti nõudel, kui:

- 1) õigusaktides on tehtud kiirgusohutusalaseid muudatusi või täiendusi või on muudetud kiirgustöötajate kiirgusohutusalase juhendamise eeskirja;
- 2) on toimunud muudatused kiirgustegevuses;
- 3) on ilmnenud kiirgustöötaja ebapiisavad teadmised kiirgusohutusest;
- 4) on ületatud kutsekiirituse piirmäärasid;
- 5) on juhtunud kiirgusavarii.

(4) Kiirgustöötajate juhendamise eeskirja kinnitab kiirgustegevusloa omaja.

(5) Kiirgustöötajaid juhendab kiirgusekspert, kiirgusohutuse spetsialist või selle puudumisel kiirgustegevusloa omaja.

(6) Juhendamine hõlmab vähemalt järgmist:

- 1) tööga kaasnevad terviseriskid;
- 2) kiirgusohutuse üldmeetmed ja rakendatavad ettevaatusabinõud, sealhulgas konkreetse kiirgusallika kasutamise ja töötingimustega seotud asjaolud;
- 3) kehtivad tehnilised, meditsiini- ja administratiivnõuded.

(7) Naistöötajaid teavitatakse rasedusest varajase teatamise vajalikkusest, arvestades embrüo kiirgustundlikkust, ja radioaktiivsest saastumisest tulenevatest ohtudest rinnaga toidetavale lapsele.

(8) Kiirgustöötaja juhendamise kirjalikul dokumenteerimisel märgitakse:

- 1) juhendamise kuupäev;
- 2) juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning ametikoht;
- 3) esmasel juhendamisel kiirgustööle lubamise kuupäev;

- 4) täiendaval juhendamisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud juhendamise põhjendus;
- 5) juhendatud kiirgustöötaja allkiri.

(9) Juhendamise kirjalik dokumenteerimine pole nõutav, kui kiirgustegevusloa omaja esindaja on ainus kiirgustöötaja.

### **§ 3. Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti esmase koolituse sisu nõuded**

(1) Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti kiirgusohutusalane koolitamine toimub esmase- ja täienduskoolituse korras.

(2) Esmane koolitus kiirgustöötajatele sisaldab vähemalt neljatunnist loengu- ja praktiliste tööde kursust ja hõlmab vähemalt järgmist temaatikat:

- 1) ioniseeriva kiirguse olemus, kiirguse liigid ja kiirgurisk;
- 2) kiirguse mõõtmine ja mõõtühikud;
- 3) kiirgusohutuse alused;
- 4) kiirguskaitsevahendid, ohutussüsteemid, ohumärgised ja ohumärguanded;
- 5) tegutsemine avariiolukorras.

(3) Esmane koolitus kiirgusohutuse spetsialistidele koosneb vähemalt 40tunnisest loengu- ja praktiliste tööde kursusest ja hõlmab vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) sissejuhatus kiirgusfüüsikasse ja dosimeetriasse;
- 2) sissejuhatus kiirgusbioloogiasse;
- 3) ioniseeriva kiirguse detektorid ja mõõtemetodid;
- 4) kiirgusohutuse õiguslikud alused;
- 5) kiirgusohutuse põhimõtted, doosipiirmäärad, kiirguskaitse tehnilised vahendid, kiirgusohutuse taristu;
- 6) avariid ja avariivalmidus;
- 7) radioaktiivsete jäätmete käitlemine;
- 8) harjutused.

### **§ 4. Täienduskoolitustel osalemine ja täienduskoolituse sisu nõuded**

(1) Kiirgustegevusloa omaja korraldab kiirgustöötajate ja kiirgusohutuse spetsialistide osalemise täienduskoolitustel ja täienduskoolituste finantseerimise vähemalt üks kord viie aasta jooksul.

(2) Kiirgustöötaja perioodiline täienduskoolitus sisaldab vähemalt neljatunnist loengu- ja praktiliste tööde kursust, mis hõlmab vähemalt käesoleva määruse § 3 lõike 2 punktides 3–5 loetletud teemasid.

(3) Kiirgusohutuse spetsialisti perioodiline täienduskoolitus sisaldab vähemalt 20tunnist loengu- ja praktiliste tööde kursust, mis hõlmab vähemalt käesoleva määruse § 3 lõike 3 punktides 4–8 loetletud teemasid.

### **§ 5. Koolituste läbiviimise nõuded**

(1) Esmaseid koolitusi ja täienduskoolitusi viib läbi kiirgustöötajatele vähemalt kolmeaastase kiirgusohutuse valdkonnas töötamise kogemusega spetsialist või kehtivat tunnistust omav kiirgusekspert.

(2) Koolitusi kiirgusohutuse spetsialistidele viib läbi kehtivat tunnistust omav kiirgusekspert.

(3) Esmasel koolitusel ja täienduskoolitusel osalenud kiirgustöötajale ja kiirgusohutuse spetsialistile väljastatakse tunnistus, millel on märgitud koolituse aeg, koht, maht, koolitaja ja käsitletud teemad.

### **§ 6. Määruse jõustumine**

Käesoleva määruse § 1 lõige 3 ja § 4 lõige 1 jõustuvad 2017. aasta 1. novembril.

Marko Pomerants  
Minister

Andres Talijärvi  
Kantsler